

ꯀꯪꯂꯩꯄ ꯂꯩꯔꯩꯔꯩ

ꯀꯪꯂꯩꯄ, ꯂꯩꯔꯩꯔꯩ ꯀꯪ, ꯂꯀꯂꯩ, ꯂꯩꯂꯩ

ꯂꯩ ꯂꯩ ꯂꯩ, ꯂꯂꯂꯩꯂ ꯂꯩꯔꯩ

ꯀꯪꯂꯩꯄ ꯂꯩꯔꯩꯔꯩ

ইৱাই, দিসেম্বৰ ০২, ২০২৩, ইম্ফাল

৪৭শুৰা চহী, ২৪৪শুৰা মশীং

কাক্তাগী নুংশিং নামিৰা

নোংমৈ মখোল পুৱক্নুকো

‘কাক্তা’ নঙব্ লমনুংশি নহাক্ষী নৱাইবকসে ওল্লেক্তা থীশ্ৰেদকো! থা ৭ ফাজিল্লক্ৰবা মণিপুৱগী খুংলায় পায়ৰা-পায়দৰা, নুপী-অঙাং খাক্তনা অউ-অউৰা হাঙেক্ৰবা, হিচা-য়াইতঙগী ভমথীৰৰা লানসিসু নহাক্ষী নশাইকোল ময়া ভোক্ৰুং বাংলাদগী ইহান-হায়া হৌৱকখিৰনি। লিশাং-শিংথনা চখৱক্ৰিৰা লানসিগী মনুংদা নহাক্ষী নক্ৰম থুণুনা লৈজৰা পীক্ৰিৰা অঙাংশিং য়াওনা মীওই কয়া অশোক-অশন নশ্ৰে। নহাক্সা চুড়াচান্দপুৱ অমসুং বিয়ুপুৱ দিষ্ট্ৰি অনীগী লংদাই ময়া নক্সা হৈৰেকৰনা অকনৰা লাক্ককসিদা নহাজি ফিৱাল য়ুম্ফম ওইৱেদো। অদুবুনে কাক্তা, নহাক্ষী ঈংলৰা মহৌশাগী নামিৰা নুংশিংত্ অমুক হয়া শিংলক্ৰবসু ক্ৰুি মিলিটেন্টিশিংগী বোম অমসুং নোংমৈগী মখোলশিংদি পুৱক্নুকো। ইম্ফালদদি দেল্লী চংলুৱগা হল্লকপা ফাওবদা মায় পাক্ৰৰা খোঙচংনিকা হায়দুনা থুম-খাম ভৌৰা হৌৱক্ৰেনে!! ভমথীৰৰা লানসি কুইৱ-কুইৱগা য়াইৰোনাং য়াইৰোং, শৰিৱাইনা শৰিৱাই হায়বগী ফীভমদা লৈৱক্ৰে। লৈবাকসিগী ষ্টেট ঙ্গী এসেমব্লি ইলেক্সনশিং পাঙথোকপা লোইশিনশ্ৰবনিনা খুংনা লায়া ফংজিল্লক্ৰবা পাৰ্লি়ামেণ্টকী মীখল ঙাইঙমদৰা, ইলেক্সন অসিগীদমক ঈখৌ লাংৰা মানৰা খৌওংশিং চখনৱক্ৰে। মফ্ফম কয়াদা য়ুম-কৈশিং মৈনা তুম্মা থাদোকখিবদগী নুপী-অঙাংশিং য়াওনা মীওই কয়া হৌজিক ‘ইণ্টৱনেল্লি দিসপ্ৰেসদ পৰ্ঙ্গ’ (আই দি পি) গী মিংখোল ফংদুনা ৱিলিফ কেম্পশিংদা চংজফম লৌদুনা লৈৱক্ৰগসু মখোয়ব্ অমুক হয়া মশাগী ময়ুম-ইছোলদা হজ্জিনৰা য়ানবগীদমক লান অসি লেপহন্দুনা লোইশিয়বগী থবভদি হোয়োং-হৌৱি। ঙমদ্রগনা ঙমদ্রেসু হায়ড্ৰি, অঙায়া য়ুনিয়ন লৈঙাঙা তক্শিনবসু ঙমড্ৰি। লানসিগী ৱাৱেইশিনগীদমক মীয়াম অমসুং মীয়ামগী লুপশিংনা মচিন লেংলকপদা চোংশিদুনা চৱম মেংলি। মখোয়ব্ ছ-পাপ ওইনা লৌবিৱি। চেৱকসিদা নোংশা-কৈদৌনা খৌৱন্বা মীয়ামগীনি হায়ৰা লুপশিংগী মৱন্তগী খৱদি থেবদৌনা পুমুভে-তেখিবসু য়াওৱক্ৰে। মৱমশিং অসিনা দল্লৌগী অঙায়া-লুচিৰা ‘জি-জু’ না লোইজৰৰা মীয়ামগী মীছংশিংসিগী নীংৰা থুংজনৰা, মথম্বেময় পেৰা নুঙাইজনৰা হে কাক্তা নহাক্সা খুল্লোৱিৱিৱা অমসুং অকনৰা লানফমশিং ওইৱিৰা ফৌগাকচাও ঈখাই, ভোক্ৰুং বাংলা, তেৱাখোংশাংবী, ত্ৰোংলাওবী অমসুং কাংভাইনচিংবদগী নহাক্ষী নামিৰা নুংশিংনা বোম অমসুং নোংমৈগী মখোল পুৱক্নুকো!

মথং হ্ৰী ২০২৪গী মাৰ্চনংত্ৰগা এৱিলদা শোয়দনা পাঙথাক্ৰগদৰা লোকসভাগী মীখলদা মণিপুৱগী অনীখক্তা ঙাইৱৰা এম পি ২গী মমলসে ওল্লেক্তা য়ামত্ৰে। নৱেন্দ্ৰ মৌদিনা অহ্লক্ৰ শুৱকপা ওইনা লৈবাকসিগী প্ৰাইম মিনিষ্টৱ ওইৱক্ৰবগী লম্বীদা অটৌৰা মতেঃ ওইগদৌৱিৰনি। মতাংসি যৌশিল্লকপদদি পোইনুদা লৈখিভৰা আপোকপী মমাগী হকচাং ফাওৰা ফৌৱানা কুপশিন্দুনা থন্মগা লৌ খাওই অমসুং লোকই হায়বগী ফীভমদু শোয়দনা লাক্কদৌৱিৰনি। মৱম অসিনা ৱিলিফ কেম্প, প্ৰি-ফেব্ৰিকেটেদ হাউস অমসুং টেম্পৱৱি কাৰ্টৱনচিংবৰা লানগী মৈশা খাঙলক্ৰিৰশিংগী কায়ৱৰা থম্মোয়শিংব্ৰসু থেমজিন্নৰা হোংনৱগে। মশা-মশাগী মৱমগী কল্টিটুএসিশিংদা ভোটৱ লিষ্ট য়াওজৱগসু ৱিলিফ কেম্পশিংদা অপায়া অমসুং থাদহুইংৰা মীৱেপশিংদা ভোট থাদৰা য়াহৰৰা অখৰৰা পাছ্‌হিং পায়খংহল্লগে। টেম্পৱৱি পোল্লিং ষ্টেসনশিং মখোয়গীদমক খৌৱাং তৌৱা নংত্ৰগা ওনলাইনদা অৱোনৰা ভোট ফোংনা থাদহনৱা কৈনোমা তৌহল্লগে। সিপৰেট এদমিনিষ্ট্ৰেসন তাল্লিৰা চিন-ক্ৰুি-মিজো নংয়েয়গী ফুৰুপশিশু ৱাখল ভাৱে। ইলেক্সনদা নখোয়না হেক-হেক কাৱৰা চেম্প্ৰ-চেম্প্ৰ লৌবদু অমুক্স সুৌৱক্ৰদৌৱে। ঙাওশিন-ফেজিয়দুনা নোংমৈ-বোম কাপ্লকপা মতম খৱদি লেপখে। ইলেক্সন লৌইৱগা অমুক মখা চখগেসু চখৌ। নখোয়গী লানবু চগৌ য়েংলক্ৰিৰা ষ্টেট অমসুং য়ুনিয়ন লৈঙাজি নকশিল্লক্ৰবা মীখলসিগীদমক মথুম-মৱাং হৌৱে। লাননা লান, ভেটিনা ভোট হায়বদুগী ফীভমদা লাকপা হৌৱক্ৰে। শিখি-নাখিৰা, মাঙখিৰা পুন্মক কাউথোল্লুনা খোইখা-লিনখা থানদানা ইলেক্সনবু তৱান্না ওকহমীংবগী খোইথুল্লৱৰা ৱাইহিং ভাৰা হৌৱক্ৰে। অদুব্ ভমথীৰৰা লানগী কল্লৰা মৈৱিনা ডাক্সেই তানা চাক্তৰা মীওই কয়াগী ইমুশিংদা ভোটকী ভিক্ষা নীৰা চংপদি ভুং-মাঙ য়েংহমীই অমসুং চেকশিলহমীই। হায়জ-নোঙক্ৰবদা ভোট পীৱকপগী মহত্তা লয়েইবনা মমকেং পীবগী খৌদৌ তাহমীংদে। ভোটকী ভিক্ষাগী মূলিদা অৱোনৰা ভোটনি হায়দুনা মহ কনৰা লিন ওইনা হাপুৱক্ৰবদি মোংফম মশীং অমুক হেনগংলক্ৰনিকো। মণিপুৱগী খা মায়কৈগিদি ‘কাক্তা’ নহাক্ষী নামিৰা নুংশিংভা নোংমৈ-বোমগী মখোল পুৱক্নুকো।

ꯀꯪꯂꯩꯄ ꯂꯩꯔꯩꯔꯩ ꯂꯩꯔꯩꯔꯩ ꯂꯩꯔꯩꯔꯩ

- ১) “গৰ্গ-সংহিতা : মাধুৰ্য্য-খণ্ডম” হায়ৰা লাইৱিক অসি মণিপুৰীদা কনানা ইথোকপগে?
- ২) “মঙাল য়াওভৰা নুংশিল” হায়না মিংথোনৰা লাইৱিক অসিগী অইৰা কনানো অমসুং কৱন্থা মখলগী লাইৱিক্ৰে?
- ৩) “এংগল্ কয়াদগী লৌদুনা য়েক্ৰৰা নঙগী শক্তমশিংনা অৱাঙৰা কলগা খুদোল ওইনা চিংলোয়া মফম কল্লি মাৰ্লেম্‌গী মচি মচিনা লৈৱিৰা আৰ্ট গেলেৱিৰিশংদা ।” শৈৱেং মতেক অসি শক্ৰাইৰৰা অইৰা অমগী লাইৱিক্তগী লৌথোৱকপনি। অইবসি কনানো অমসুং লৌথোৱক্ৰিৰা লাইৱিক্তী মমিং কৱি কৌবগে?
- ৪) “মল্লৰা খাঙপাকশঙ” হায়ৰিৰা লাইৱিক অসি মণিপুৱগী মপানগী অইৰা অমগী লাইৱিক্ৰি। অইবসি কনানো?
- ৫) “নুপী অমসুং মমিশিং” হায়ৰা লাইৱিক অসি কৱন্থা মখলগী লাইৱিক্ৰে অমসুং লাইৱিক অসি কনানা ইবনো?

মথক্তা পীৱিৰা ৱাহংশিং অসিগী পাউখুম দিসেম্বৰ ১৫, ইৱাই নুমিংকী অযুক পুং ১১ ফাওবগী মনুংদা পাউচে অসিগী ওক্ৰিসতা নংত্ৰগা ঈ-মেল *hueiyenliteraryquiz@gmail.com* সিদা মেলে ওইনা থাবীৱকপা য়াগনি। পাউখুম পীবিৱকপা/থাবীৱকপা মতমদা মিং, লৈফম, মহৈগী থাক অমসুং কন্টেষ্ট নম্বৱ ময়েক শেংনা ইবিৱকউ। ৱাহং খুদিংমকী পাউখুম চুম্মা নংত্ৰগা মশীং য়ান্না চুম্মা পীবিৱকপা মীওইশিং অদুদগী দ্ৰো ওৎচৱগা লাইবক ফৰা মীশক অমা খনজগনি। লোয়ননা খল্লৰা মীশক অদুদা মনা পীজগনি।

হুইয়েন লানপাউ লিটৱেৱি কুাইজ-৭৮গী অচুম্মা পাউখুম থাবীৱকখিৰাশিংদি

- ১) থিয়াম ৱাজেন্দ্ৰ লুৰাং, থাংমৈবদ থাও কমপ্ৰেজ - (৩,৪,৫)
- ২) ব্ৰোজেন্দ্ৰো সোৱোখাইবম, ইৱমসিফাই মমাঙ লৈকাৱ - (১,৫)
- ৩) তোংমম জিবোন, লাংজিং অটৌৰা মখা লৈকাৱ - (৩,৪,৫)
- ৪) হিজম আজেম, পাংশোই পাৰ্ট ৪ লাই হৱাওং মনাক - (৩,৪,৫)
- ৫) অকেইজম নিকিতা, কাঁকেখেল ফোঞ্জে লৈকাৱ - (৩)
- ৬) *থাংজম প্ৰেমকুমাৱ, চৱাংপাং মনীং লৈকাৱ - (১,২,৩,৪,৫)*
- ৭) মাইসাম বুধ, চিংঙামখা মাইসাম লৈকাৱ - (২,৩,৪,৫)
- ৮) অনন্দকুমাৱ খুঞ্জামযুম, তাওথোং অমুংৰা ময়ায় লৈকাৱ - (১,২,৩,৪,৫)

হুইয়েন লানপাউ লিটৱেৱি কুাইজ- ৭৮গী ৱিয়ৱ

ꯀꯪꯂꯩꯄ ꯂꯩꯔꯩꯔꯩ ꯂꯩꯔꯩꯔꯩ ꯂꯩꯔꯩꯔꯩ
লিটৱেৱি কুাইজ ৭৮গী শেলগী মনা অসি ৱিয়ৱ ওইৱৰা মীওই অসিগী বেঙ্ক একাউন্টতা ওইনা হাপচিঙৱগনি।

ꯀꯪꯂꯩꯄ ꯂꯩꯔꯩꯔꯩ ꯂꯩꯔꯩꯔꯩ ꯂꯩꯔꯩꯔꯩ

- ১) “ঔখোয় নুপীগী অদোলন” হায়ৰা ৱাৱিচা অসি শক্ৰাইৰৰা অইৰা অমগী লাইৱিক্তগী লৌথোৱকপনি। অইৰা অসি কনানো অমসুং লৌথোৱক্ৰিৰা লাইৱিক্তী মমিং কৱিনো? :- অইৰা : লাইভোজম প্ৰেমচান্দ, লাইৱিক্তী মমিং : ইমাগী ফনেক মচেং, অহানৰা ফোঙৰা : ওণ্টোবৱ ১৯৯৬।
- ২) “পাউখুম ফংখিভৰা ৱাহং” হায়ৱিৰা লাইৱিক অসি কৱন্থা মখলগী লাইৱিক্ৰে? লাইৱিক অসি মণিপুৰীদা কনানা হমোকপগে? :- লাইৱিক্তী মখল : ৱেডিং লীলা, মণিপুৰীদা হমোকপা ক্যাপ্‌ছম ভোমটৌ, অহানৰা ফোঙৰা : জুলাই ২০১৮ ইং।
- ৩) “থঘালগী লৈনম” হায়না মিংথোনৰা লাইৱিক অসি কনানা ইবনো? :- অইৰা : হুইভ্ৰোম ৱাধাকান্ত সিংহ (নোভেল), অহানৰা ফোঙৰা : ২০২২।
- ৪) “বৱাক তম্পাক্কী মৱাইবক” হায়ৰা লাইৱিক অসিগী অইৰা কনানো অমসুং কৱন্থা মখলগী লাইৱিক্ৰে? :- অইৰা (মোইৱাংথেম সভাবতি (শেৱেং), অহানৰা ফোঙৰা : ২০১৬।
- ৫) “কাইনগী থৈবোং” হায়ৰা লাইৱিক অসিগী অইৰা কনানো? :- অইৰা : শঙলাকপম অটৌ শাৰ্মা (লিৱিকেল পোইমস), অহানৰা ফোঙৰা : ২০২৩।

পাউচে অসিদা ফোঙজৱিৰা ৱাৱেংশিং অসিগী ৱাখল, মীংয়েং অইৰা মশা মশাগীনি। পাউচে অসিগী ৱাখল্লোন অমসুং মীংয়েংগা থোইদোক্ৰা মৰী লৈনদে।

মনম

(কৱিঙন্থা মতমদা ৱাৱী ইনীংলকই। পাবীযু নুংঙাইৱবদি পাউ ফাওবীৱকউ।)

নহান্দদীনি এনা লৈৱিৰা অখুৰা কা মনুং অসিদা অকনৰা অপুম অশাগী মনম অমা লৈখংলক্ৰিৰা অসি। কা অসিগী মনুংদা এনা লৈৱক্ৰিৰা অসি চহী ৫০ খৱা হেল্লে। এগী হৌৱিৰা পাথৰৰা শল্মা খৱা অসিদা অমুৰা শল্মা মফৈ অমা য়াওত্ৰে।

নুমিং হুমনিৱোম অসি ঐ মপান থোকপা ঙমত্ৰে। নহানমখৈদি পীক্ৰৰা ইতৌমতা লৈৱিৰা কা অসি থোইদোকপা মনম অমত্তা লৈৱমদবনি। হৌজিকি কা অসিগী মপান্দা থোক্ৰবসু অপূন্থা মনম অমদি অসুম নল্লে। মায়কৈ খুদিংদা অপূন্থগী মনম অসি শম্বেদোকত্ৰে। অসুক কনৰা অপূম-অশাগী মনম অসি এনা এগী পুসিদা থেংনৱক্ৰি।

ৱিটাইৱদ ওইৰা চহী তৱামত্তা ফাৱে। এনা থবক্তগী পোখাদ্ৰিঙে মতমদুনা ঙুসিগী নল্লিৰা মনম অসি য়ান্না তান্তা নল্লমনি।

‘সাৱ চে অসি থমজৱম্‌গে।’

‘লুপা ১০০ থনশ্মু।’

লুপা ১০০ চংগী অদু লৌশিল্লগা এনা এগী ৱালেটতা হাপচিল্লি। ঐ মদুগুন্না থবক অদু ইশাদা লায়চুত্ৰে অমদি লমদম্‌ত্ৰে। এগী ইত্ৰ তৱকপদা পুহৌৰা কয়াসু এগা চপ মান্না মখা শমথহৌৱে। এনা পেলন তান্নৰা চংপা মতমদা ইখা থাহৌৰা ময়াম অদুনা এনা অমুক নোঞ্জৰা হৌই। মতম অমদা ঐণ্ডেলদা মী অঁতৌ নোঞ্জবগ্‌ত্তা ঐনসু

ৱাইক্ৰ-ৱাইক্ৰবদা

হীদাক কান্নৱৰা পান্থীশিং : মোনজাম হৈ # ৪১৮

মপুং ফাৰা অমদি ময়ান্না পান্না চানৰা হৈ অমা ওইদ্রবসু মোনজাম হৈ অসি মৈতৈ নংত্ৰগা মীতৈশিংগী লাংবন-হৈশোয় কংপদা তোয়না শীজিৰাৰ হৈ মখল অমা ওইবগী মথক্তা হীদাক্ষী ওইৰা মগুণসু থোইদোক্ৰা য়াওৰা পান্থী অমনি। মোনজাম হৈ পান্থী অসি ইংলিসতা ইন্দিয়ান চেষ্টনট (Indian Chestnut) নংত্ৰগা চেষ্টনট ভাইন (Chestnut Vine) নংত্ৰগা জাইণ্ট গ্ৰেপ আইভি (Giant grape ivy) নংত্ৰগা লিজাৰ্ড প্লান্ট (Lizard plant) নংত্ৰগা লিজাৰ্ড ভাইন (Lizard vine) নংত্ৰগা ৱাইল্ড গ্ৰেপ (Wild grape), মিজে দা থুপুই (Thurpui), নেপালদা চাৱাচাৱে লাহাৰো (Charachare laharo), অমিলদা পেৰুমুৰুলি (Perumuruli), বাংলাদেশিদা হোৱিনা-লাতা (Horina-lata), সাইন্টিফিক নংত্ৰগা বোটানিকেলগী ওইৰা মমিংদা তেত্ৰাষ্টিগমা ল্যুকোষ্টেফাইলম (Tetrastigma leucostaphylum (Dennst.) Alson) নংত্ৰগা তেত্ৰাষ্টিগমা মুৱিকৈতম Tetrastigma muricatum Gamble) নংত্ৰগা সিসস ফেমিনি

(Cissus feminea Roxb) নংত্ৰগা সিসস ফোমিনা (Cissus foemina Steud) নংত্ৰগা ভিতিস মুৱিকাতা (Vitis muricata Wall ex Wight & Arn.) নংত্ৰগা ভিতিস সেৱাতিফোলিয়া (Vitis serratifolia Wight & Arn.) হায়না কৌই অমসুং ভাইতেসী (Vitaceae) শাটৈগী মনুং চল্লি। শাটৈ অসিদা চনৰা মক্ৰ ওইৰা পান্থী অমা হায়ৱগদি অদ্ৰ অসিনি। মোনজাম হৈ পান্থীগী জিস তেত্ৰাষ্টিগমা হায়বসি ব্ৰীক্কী ৱাইহদনী লৌথোকপনি অদুগা মদুগী ৱাহছোক্তা মচিন ৫ লোংৰা ষ্টিগমা হায়বনি। পৃথিবিগী ওইনা জেনেৱা অসিগী মনুংদা স্পিসিস ১০০ ৱেলে। বোটানিকেল সৰ্ভে ওফ ইন্দিয়ানা কুমজা ২০০০দা পীখিৰা পাউদমগী মতুংইমা ঐখোয়গী লমমম মণিপুৱদা মোনজাম হৈ পান্থীগী ওইৰা স্পিসিস ৭ হৌই। মখোয়শিং অদুদি - (১) তেত্ৰাষ্টিগমা ল্যুকোষ্টেফাইলম (T. leucostaphyllum), (২) তেত্ৰাষ্টিগমা ব্ৰেক্টিওলেতম (T. brateolatum), (৩) তেত্ৰাষ্টিগমা ওবষ্টেক্তম (T. Obtectum), (৪) তেত্ৰাষ্টিগমা ৱূমিসিম্পম (T. runicispermum), (৫) তেত্ৰাষ্টিগমা সেৰুলেতম (T. serrulatum), (৬) তেত্ৰাষ্টিগমা দুবিয়ম (T. dubium) অমসুং (৭) তেত্ৰাষ্টিগমা থোমসোনিয়ানম (T. thomsonianum) অসিনি।

মোনজাম হৈ হায়ৱিৰা পান্থী অসি মৰী চংপা অদুগা অথোংপা মানাশিং পানৰা পান্থী অমনি। পান্থী অসিগী তেপাং-তোপ্পা মগুণ অমা হায়ৱগদি মনা অমদা নায়াং ৫ নংত্ৰগা ৩ নংত্ৰগা অমখক পানৰা য়াই। পাউদমশিংগী মতুংইমা মোনজাম হৈ পান্থী অসি ইন্দিয়া, নেপাল, ভূটান, বাংলাদেশ, শ্ৰীলঙ্কা, ম্যান্মাৱ, থাইলেন্দ, মলেসিয়া অমসুং জাভাগী মফমশিংদা মহৌশাগী ওইনা হৌজে। ইন্দিয়াগী মনুংদা মোনজাম হৈ হৌৰা মফমশিংদি অৱাং নোংপোক ইন্দিয়াগী অয়ান্থা মফমশিং মক্ৰ ওইনা মণিপুৱ, অসাম, মেঘালয়দা হৌবগী মথক্তা ওৱিৰা, কৰ্ণাটকা, অন্ধ্ৰ প্ৰদেশ, টামিল নাদু অমসুং কেৱলাদা মহৌশাগী ওইৰা মওংদা হৌজে।

ঐখোয়গী লমদম মণিপুৱদদি মোনজাম হৈ পান্থী অসি তম্পাক্কী মফমশিং, চিংখোঙ-চিংয়া অমদি অনেশ্বা চিংগী মফমশিদা অদমক হৌৰা থেংনৈ। কমাগুশ্ৰশিংনসু পান্থী অসি হৈকোল-লৈকোলশিং অমসুং য়ুমগী গল্লশিংদা থাৰা থেংনবিগিনি। মোনজাম হৈ পান্থী অসি

মীতৈগী পুয়া ‘নিঙ্থৌলোল্ লম্পুপা’ (নিংথৌৱোল লম্বুৰা)

(পুয়াগী অৱিৰা ময়েক্তগী বাংলা ময়েক্তা চনম হেমচন্দ্ৰনা

লায়থোক্ৰা ইথোকপা অসি মীতৈ ময়েক্তসু

নুমিং খুদিংগী লমাই অসিদা ইথোক্তুনা ফোঙজৱগনি।)

হললকপবুদি তেৱকপা ও ৱাহায়নয়ে। মৈদিঙ্ৰু মনাই অথৌইৰা। কদেম শৌশৈশেলবদি তেংলে শিৱে। হৌৱেল তেৱক হললকপদা। মকোক লুৱেল লুৱক ককনা লৌৱসে। হুনদেলমনা থনমমে। অদু নুমিংতগী। লমলেল খোমবীতোং ও। মিংথোল মিংকৌয়ে। ময়ুম শেললোই লংমাইনা। তুৱেল খামপা লানথোকনা। কৌব্ৰ ঈৱেং লান। লমবী তুপনা চংখিয়ে। নোংপাল কদেম শৌশৈশেলবদি। ঈনুং অহিং শোইয়াইমা। অহিং নোংয়াই চৰুকতা। খোংহৌ খোংজেল য়াংনা অচেন লোকলৌ হুম্যং হৌনা। চেনখংলকনা। লাইৱেল মৈদিঙ্ৰু সনা খোঙাখা। মনাক যৌনা চেলকতুনা। নিংথৌ শেলৰা মদাইৱেম। ফৈতা অভমৰা। নাইফা খোঙথৈ পুনা ঙকপা। ঙাইনু মথোঙচনি ঙাকপবু য়াইদৌদোকখিয়ে। শঙগাই খোঙলেল হাংদোক। চাৱা পৌৱোন থোঙহাংবীয়ো। লাইৱেল মৈদিঙ্ৰু ইনিংথৌ ইবুংঙো ও আ তাৰী ও। খোমলেল য়াতা তুমকননা লৈবীৱগনে। য়াহৌবীৱো। ময়ুম শেললোই লংমাইনা। থাঙঙা যৌখাল লালদাগে। খুলফম ঙাংচেং ছয়েল লালঙমগে। হাওকপ চিঙশাং লালথেং লালনৈগে। হায়না ছয়েল লালহৌখৱে। নদাইৱেম ঐহাকসু পায়মা ইনিংশা শংনা। থিংনা হোলনা। অশিৰা শানা নানথোকলকয়ে। হায়না ছয়েল লালপাও তমলবদগী। নবুথৌ মৈদিঙ্ৰুনা। কংলা য়াইপুঙ মৱাং হৌনা য়েনা থীললে। মদাইৱেম পোইটৌ অথৌলিচা হেপপা। ৱাংঙম থায়াঙ কোলদই লোলনা। ঙমথৈ ঙাকপা অভম অথৌশিং কৱকলবদা। ●

মখোয়দা অমুক হায়জৱে। এনা মখোয়দা ৱা তপ্পা তপ্পা ঙাঙলদুনা ঐগী ফাইল প্ৰোসেস অদু থুনা লৌইশিনবীনৰা হায়জৱশ্মী।

কা মনুং অসিদগী এনা হেদোকপা ঙমড্ৰিৰা অসি শুগ্ৰুতগী নুমিং ছমনিগী ৱাফমতনি। ঐগী নুদী অঙাং মৰী-মতা পূন্থা অমত্তা অপূন্থা অসি থিৰিনাৰা লৈত্ৰে। অপূন্থা মনম অসিগী মৱকসিদা ঐ অসুম লেনৰা তৱে।

নোংমা নুংথিল অমা এনা শ্বৱ থৰেং-থৰেং হোনবমথৈ অপূন্থা অদু কাঙ্ছা-লুকখাদা থিৰা য়াৰা থিৱে। ঐ মদু থিৰা ফ্ৰংদে। মদু থিৰদা ঐ ৱাৰনা লৌহিৱে। নুমিং অদুমা ঐ চৱাসু হেল্লে। অদুব্ মদু এনা থিদবদি য়াদে। মনম অদুনা মৱম ওইৱগা ঐ শিৰা শোয়দ্রবনি হায়না খল্লে।

এনা নুমিদাং ৱাইৱমদা নুপা অমখক কৌদুনা মনম অদু কদইদগীনো হায়না থিহল্লি। মহাক্ৰে ইমুংগী কাচিন কোয়া থুংনা মনম অদু কোয়থি থিৱশ্মী। এনা হুংই,

‘নহাকসু মনম অদু থিৰা ফ্ৰংবৱা?’

‘ফ্ৰংলে, সাৱ।’

‘অদুদি কদইনা লৈ?’

‘সাৱ, ৱাৱৌবিবদি য়াদ্ৰে।’

‘এহ, ৱাৱৌজৱেই ৱাৱৌজৱেই, হেক্তা হায়য়ু।’

‘সাৱ, মনম অসি সাৱদলীনি।’ ●

লাৰা অমসুং অমোমগী কয়ংশিং অদু তোঙন-তোঙনৰা পান্থীশিংদা পাল্লি। অশাৰা ত্ৰোপিকেল অমসুং খৱা শাৱপ তৌৰা সব-ত্ৰোপিকেলগী মফমশিংদা মোনজাম হৈ পান্থী অসি মপুং ফানা হৌৰা ঙম্মী। য়ান্না পুন্নিং চিংশিনীংঙাই ওইৰা অমদা পৃথিবিদা হৌৰা ঝাইদগী চাউৰা লৈ শাংপা পান্থী ৱাফ্লেসিয়া অৰ্নোলদাই (Rafflesia arnoldii) অসি মোনজাম হৈ পান্থীদা পেৱাসাইট হায়বদি শৈদাংদুনা হৌই। মদজিগা (Mardziga) অমসুং মহাক্কী কাঙবুনা কুমজা ২০১০দা পীখিৰা পাউদমগী মতুংইমা এলকালোইদশিং (Alkaloids), কাৰ্দিয়ক গ্লাইকোসাইদশিং (Cardiac glycosides), কাৰ্বোহাইড্ৰেট (Carbohydrate), দাইতৰ্পিচ (Diterpenes), ৱিদ্য়ুসিং সুগৰ্গ (Reducing sugars), ফাইতোসটেৱোলস (Phytosterols), সেপোনিন (Saponin), থাও (Fixed oils) অমসুং ফেট (Fat) অসি চাং ৱাংনা মোনজাম হৈ পান্থীদা য়াওই।

মোনজাম হৈ পান্থী অসি কুইৱৰা মতমদগী মখল-মখা কয়াগী অনা-লায়েংদা হীদাক ওইনা শীজিৱক্ৰি। বাংলাদেশী মাৰ্মা (Marma) কাঙলুপকী মীওইশিংনা মোনজাম হৈ পান্থীগী মনা অমসুং মৱা অদু চাং নাইনা লৌৱগা শুগাইনুদা শেশ্বা মলম অদুনা চাং নাইনা তৈদুনা অপোম-অতং মখল খৱা লায়েংনবগী পাউদম লৈ। ত্ৰীপুৱাগী ট্ৰাইবেলশিংনা অপোম-অতং তৌবদা অমদি ক্লেসৱ মখল খৱদা মোনজাম হৈ পান্থীগী নৌতক তৌৰা মনা অদু শুগাইৱগা লৌৰা মই অদু নোংমদা অহ্লক্ৰ গ্লাস অমমমগী চাংদাদা থা অমৰোমদ চাং নাইনা পীখক্তুনা লায়েংনবগী পাউদমসু লৈ। ৱুদ্ৰ (Rudra) অমসুং মহাক্কী কাঙবুনা কুমজা ২০২০দা পীখিৰা পাউদম অমগী মতুংইমা মোনজাম হৈ পান্থীগী মৱা অদু শুগাইৱগা শেশ্বা গুলি অদু চাং নাইনা পীজবদা অঙাংশিং চাউদম থিৰা অদু থুনা চাউখংহনৰা ঙমহল্লি হায়বসিনি। অৱিৰা অনা-লায়েং খৱদা মোনজাম হৈ পান্থীগী মনা শুগাইৱগা ল